

Ex-libris Francisco Canet (1907).

/ BIBLIOTECA DE CATALUNYA. EX-LIBRIS DE JOAQUIM RENART

Recomanem...

Altres veus, altres àmbits

Carles Geli

El temps demanen a crits altres veus i altres àmbits. Lliteraris, també. I hi són. I no tenen per què anar lligats a l'edat o l'època de l'autor. És el cas de Gaito Gazdánov. El periodista i escriptor rus (Sant Petersburg, 1903-Munic, 1971), taxista nocturn al París dels anys vint, on havia aterrat fugint de la Revolució Russa, tenia molts moments per pensar històries, com la d'un home que es troba un llibre que rela-

ta el nefast episodi en què va matar un soldat enemic en un cavall blanc. Més angoixant encara que ressuscitar l'episodi és que el narrador resulti que és la víctima.

La joia narrativa i psicològica de Gazdánov potser suri ara, perquè encaixa en les coordenades de la dislocació geogràfica i cultural. A la darrera respon Édouard Louis (Picardia, França, 1992), ara nom oficial d'Eddy Bellegueule, que als 16 anys fugí de casa, fart de la incomprensió familiar i del violentíssim assetjament que patí per

homosexual. Amb un punt sociològic i amb l'habilitat de combinar diversos nivells de llenguatge, l'experiència autobiogràfica destaca per la seva crua sinceritat. Només comparable, ara, a l'àcid exercici de despullament que fa el noruec Karl Ove Knausgard (1968) en les 3.600 planes del fris de sis novel·les que inicià el 2009, de les quals Anagrama ja ha publicat dues i la primera de les quals arriba ara en català, un de la trentena d'idiomes a què s'ha traduït. Què agrada tant? L'autobiografia, que

té molt de cura psicològica i que traspuja sinceritat total, un obrir-se sincer, parlant de la mort d'un pare que és un bèstia en tots els sentits o de les frustracions de ser pare de família en el segon.

També es qüestiona la família en alguns dels 18 textos (nou relats; nou més, assaigs) de tot el que s'ha pogut aplegar de la malaguanyada Marina Keagan (1989), morta en accident de trànsit als 22 anys: "Mi familia es como la de cualquiera: suficientemente funcional", escriu la gran *rara avis* de

les lletres nord-americanes, que mostrà una facilitat frapant per connectar amb els *millennials*, potser perquè els parla en xerrades fins a les quatre de la matinada sobre el futur d'una generació poc compromesa ("Hay algo deprimente en que tantos de nosotros estemos apostando por una carrera en la que no producimos nada, no ayudamos a nadie, ni hacemos algo que nos apasione", escriu sobre la superpoblació dels seus al sector financer) o perquè es passa una matinada amb les 700 fotos

Charlotte / Charlotte

David Foenkinos
Edicions 62 / Alfaguara
240 pàg. 17,90 euros / @ 9,99 euros

"La Charlotte va aprendre a llegir el seu nom en una tomba". Així arrenca l'obra reconeguda pel Goncourt des Lycéens. Amb un ritme picat, l'autor de *La delicadesa* novel·la la tràgica vida de Charlotte, la pintora jueva que, embarrassada, va morir als 26 anys en una cambra de gas a Auschwitz.

Joc i distracció

James Salter
L'Altra
248 pàgines. 17 euros

La traducció de Torrecasana trasllada al català l'obra més eròtica del geni de la versemblança, publicada el 1967. Després de *L'última nit*, l'expilòt de guerra narra la història d'amor entre Phillip, un universitari nord-americà desvagat, i Anne-Marie, una jove francesa de províncies.

Gran Cabaret

David Grossman
Edicions 62 / Lumen
190 / 236 pàg. 17,90 euros

"Hi ha sempre aquesta tendència a demonitzar-nos o a hiperidealitzar-nos, dues maneres en veritat de deshumanitzar-nos", opina l'autor israelià sobre el seu país i el rerefons de la novel·la, on un *showman* actua davant una notable representació social. Els portarà de petar-se de riure a fer que marxin de la sala.

La pequeña comunista que no sonreía nunca

Lola Lafon
Anagrama
288 pàg. 18,90 euros / @ 11,99 euros

Amb 14 anys, Nadia Comaneci assolí a Mont-real per primer cop un 10 en uns Jocs. Encarnà el mite de l'eterna joventut, princesa d'un país rígid... Tot s'ensorrà, com amb delicadesa i en un pseudodocumental ficcionat que guanyà el Femina / FNAC, tal com recrea l'autora...

Número zero / Número cero

Umberto Eco
Rosa dels Vents / Lumen
224 pàgines. 20,90 euros

Aquesta novel·la de l'autor d'*El nom de la rosa* emmascara un assaig del present. Una crítica contra l'estat moral ruïnós en què s'ha anat esclavissant la societat italiana des del feixisme. I tot des de la història d'un editor que munta un diari per subornar i on, esclar, la frontera entre veritat i mentida és relativa...

Trece pasos

Mo Yan
Kailas
512 pàgines. 22,90 euros

La novel·la de 1989 narra la misteriosa mort (o potser no) d'un professor de Física enmig de la classe. Combinant fantasia i realitat, el premi Nobel de Literatura 2012 i autor d'*El sorgo rojo* aborda amb sàtira i realisme els problemes actuals de la societat xinesa.

Tan buenos chicos

Patrick Modiano
Anagrama
192 pàg. 16,90 euros / @ 9,99 euros

La infantesa com a única pàtria i la memòria com a únic camí per tornar-hi. El Nobel francès és això. Aquí, un exalumne de l'internat de Valvert torna al barri, mentre a *Una juventud* (Anagrama) el viatge el fan Louis i Odile, que es recorden com a vigilant nocturn i cantant.

Golowin

Jakob Wassermann
Navona
119 pàgines. 12 euros

Amb la Revolució Russa de fons, Maria i els seus fills fugen de Moscou per retrobar-se amb el pare. Pel camí, Maria coneix Golowin, mariner revolucionari que canviarà la seva visió. Nova ocasió per veure l'afany idealista i de justícia que obsessiona l'autor de *Gaspar Hauser*.

Como de la familia

Paolo Giordano
Salamandra
144 pàg. 15 euros / @ 9,99 euros

Com vivim la mort dels altres? L'autor de *La solitud dels nombres primers* (set milions de lectors) medita, en la tercera obra, sobre la mort i la pèrdua. Aquí un matrimoni suposadament perfecte descobrirà el buit quan mori la senyora A.: criada, cuinera, però també havia filòsofa...

Ciutat de Bohane / Ciudad...

Kevin Barry
Raig Verd / Rayo Verde
305 pàg. 19,50 euros / @ 8,49 euros

La primera novel·la de l'autor irlandès, premis IMPAC i de Literatura de la UE, pren forma a la ciutat de Bohane, vila corrompuda per la violència i l'ambició entre dues bandes: "Indiscutible: l'aroma de malícia de la ciutat és una aroma que prové del riu", escriu.